

## Дневникъ 49.

(стенографически)

Засѣданіе на 7 Априлий 1883 год., Подъ прѣдсѣдательството на Д-ръ Янкуловъ отворено на 1<sup>3</sup>/<sub>4</sub> ч. подиръ пладнѣ.

Присѣдствуваха 7 членове, отсъдствуваха съ отпущекъ Ив. Ст. Гешовъ и Д. Юруковъ, безъ отпущекъ Д-ръ Чомаковъ.

Слѣдъ отваряние засѣдаието, отъ Секретара Стамбулова прочетоха се: прошеніето отъ Ив. К. Пенковъ, отъ 7. Апр. н. г.; съобщение отъ Генералъ-Губернатора, отъ 6 Априлия н. г. № 971, съ приложение доклади: отъ Санитарното Управление № 382, отъ Дир. на Общитѣ Сгради № 1065 и отъ Техническия Отдѣлъ № 505; съобщение отъ Н. С. № 972, съ докладъ отъ Дир. на Прѣосвещеніето; съобщение отъ Н. С. № 973, съ Публ.-Административенъ Правилникъ, съ който се допълнява чл. 1 отъ О. Пр. за тютюнитѣ, и прѣписъ изъ писмото № 904 на Дир. на Фин.; съобщение отъ Н. С. № 977, съ два прѣписа изъ писмата на Дир. на Фин. № № 353 и 910 и прѣписъ отъ рѣшеніето на Бургаский Гл. Съвѣтъ; прошение отъ Кост. Христовъ отъ с. Мързичъ (Пл. Околия) отъ 7 Апр. № 242.

Върху първото прошение отъ Ив. К. Пенковъ подъ № . . . , съ съдържание И. К. Пенковъ иска да му се отпустнатъ нѣтни разноски за до Тифлисъ, въ Русіия, дѣто иска да довърши образованието си въ нехотното Юнкерско Училище.

Взеха дума и говориха:

Т. Кесляковъ: Азъ незнамъ какъ той иска нѣтни разноски за до Тифлисъ: ако нѣма за нѣтни разноски, то отъ дѣ ще намери да се поддържа въ училището?

Прѣдсѣд.: Види се, че се надѣе да издържи экзаментъ и да се поддържа отъ Правителството.

Т. Кесляковъ: Въ такъвъ случай трѣбва напрѣдъ той да е увѣренъ и ние да знаемъ че ще може да вземе степенія. Ако може да прѣдстави такова доказателство, че постоянно, до дѣто свърши, ще бѣде поддържанъ отъ правителството въ Русіия, тогава не съмъ противенъ да му се отпустнатъ нѣтни разноски за да стигне до тамъ. Инакъ неразбирамъ какъ иска нѣтни разноски. Може той да вземе такива и после да не сполучи въ надѣждата си, или просто да ги злоупотреби.

Прѣдсѣд.: Той, види се, има надѣжда да постъпи въ училището и да го поддържатъ.

К. Величковъ: Той е билъ проводенъ на държавний разноски да свърши оружейно училище въ Русіия; отъ тамъ излѣзълъ и постѣпилъ на служба въ Княжеството. Сега като не му било добро тамъ, или, както самъ казва въ прошеніето си,

като виждалъ че нѣма никакво бѣдѣще, доиелъ тукъ съ отпускъ и иска пѣтни разноски да отиде и свърши юнкерско училище. Той казва въ прошеніето, че оставилъ аттестата си въ Княжеството. Неговото сега дохождане тукъ намъ неможе да се гледа, освѣнъ като дезертирство. Отъ тукъ той може полѣ да отиде пакъ въ Княжеството и да иска нѣщо друго — това е неморално. Той иска да стане офицеринъ и може да има способности, но за насъ трѣбватъ, и повече ни се полезни занаятчинъ и ако би искалъ да изучи офицерското мастерство, тогава добре, може да се приеме въ мастерската. Но той иска да носи еполети. Намъ трѣбватъ хора занаятчинъ, каквито и поддържачи, та ако той би приелъ това, тукъ ще му се намѣри много работа, ние искаме мастерская, за които вече харчимъ сумми, има нароченъ учителъ за ковачи и той може тамъ да отиде и да оплодотворява своитѣ познания.

К. Калчовъ: Като и самата си прозба прави безъ врѣме, то се явява съмнѣние, да ли той ще отиде въ Тифлисъ както казва, или не. Спорѣдъ мене, додѣто той не е увѣренъ и до дѣто намъ непрѣдстави доказателства, че ще може да постъпи въ училището, не трѣбва да се взема въ внимание прозбата му. Сега ако тъй го удовлетворишъ, а той не отиде, или неможе да постъпи, тогава ще се даде поводъ за деморализация на пѣкоч младежи. Добрѣ ще бѣде, безъ да се остави прошеніето му безъ послѣдствие, да му се отговори, че може да му се намѣри мѣсто, въ мастерската като се отнесе, ако иска, до началството на Милицията.

Прѣдсѣд.: Туриамъ на гласуване исканіето спорѣдъ прошеніето, които сж за него да си дигнатъ рѣцетѣ. (Огхвърля се. Прошеніето остава безъ слѣдствие).

Върху съобщеніето № 971, съ съдържание: за променение на контракта между Дир. на Общ. Сгради и прѣдприемача г-нъ Михалоса по построение Областната болница — взеха думата и говориха:

Т. Кесяковъ: Върху това азъ бехъ говорилъ съ г-на Михалоса. Той ми казваше, че колкото отива мѣстото къмъ тепето, толко по плитко има камъне. На първото мѣсто, спорѣдъ първия планъ, немало толко камъне, отъ колкото на сегашното мѣсто, дѣто искатъ да се построи болницата. Тамъ били много по плитки камънетѣ. Слѣдователно тогава би трѣбвало и помалко разноски да ставатъ, а при това и фундамента ще бѣде по здравъ, отъ колкото доле. Въ всѣки случай, за да се опрѣдѣли повече или помалко разноски ще потрѣбватъ, отъ колкото на първото мѣсто ако се построи болницата, трѣбва да се опрѣдели съ сондация, да се види да ли е по дълбоко или по плитко мѣстото, тогава да се направи едно деви и да се види колко ще се плати на прѣдприемача.

Прѣдсѣд.: Азъ бехъ видѣлъ мѣстото на първия планъ и още тогава подничахъ въпросъ, че то никакъ не е удобно. На два, два и половина метра дълбочина, както се прѣдполага основата, излиза вода до единъ метръ. Още по лошо ще бѣде когато тая вода се стесне между стѣнитѣ; ние никой пѣтъ неможемъ види сухо зданието. Отъ голѣми снегове, или ако завали силенъ дъждъ, извднажъ долний катъ ще бликне съ вода. За това поднисахъ въпросъ и сега се прѣдѣставя планътъ, и затова ни и предлагатъ сметка за допълнителна сума. Азъ съмъ съгласенъ съ мнѣніето на г. Кесакова да се сондира мѣстото и, ако се види, че ще трѣбватъ повече разноски, тогава нека се опрѣдѣли колко именно — и да ни се

представи на разрешение. Тука ни се представятъ два плана: единътъ, послѣдний, ако се потвърди, ще бѣде много съ поголѣма полза, а ако остане първий, тогава хитъ да не градимъ болница, каквато тя ще излезе. За това, повтарямъ, да се направи напредъ сондация, а после да се произнесемъ.

Т. Кесяковъ: Когато се направи сондацията тогава ще може да се направи сметката положителна. Тогава ще кажемъ на прѣдириемача, че и планътъ за болницата преместява отъ тамъ тукъ и да го цитамъ колко ще иска. Ако поиска повече, ще му покажемъ сметката споредъ сондацията. Въ това сондиране трѣбва да вземе участие и архитекта за да бѣде увѣренъ прѣдириемача. По тоя начинъ само ще знаемъ колко да му дадемъ. Ако сега както се искатъ още 600 л. ги отпуснимъ, незнаемъ да ли повѣто мѣсто дѣйствително изисква повече разноси; ако помалко — тогава защо да пълнимъ кесията на прѣдириемача. Споредъ мене трѣбва да направимъ тая сондация; тя може да се направи вътрѣ въ една недѣля.

Прѣдсѣд.: Тука сега главното е принципътъ: съгласни ли сме да се прѣмести планътъ?

Д-ръ Странски: Мелъ ми е чудно защо за първото мѣсто ненаправиха напредъ прѣгледъ: трѣбаше да огледатъ архитекта, някои отъ докторитѣ и др. за да видатъ напредъ има ли вода тамъ или не, добро ли е мѣстото или не. Защо не оцитаха напредъ? Сега казватъ, че станало грешка въ избиране на мѣстото, но защо ние да теглимъ тоя грехъ? Да кажеха поне кой е грѣшникъ и тогава да оставимъ тоя грехъ на страна и да видимъ какво ще направимъ. Когато се прави едно здание за 4—5 хиляди лири, трѣба да се сондира напредъ мѣстото, дѣто се мисли да се гради, та послѣ да се прѣдириема понататъшното. Ако това ненаправили, то направили грешка. А пакъ същата грешка и за втория планъ. Да праватъ планъ, да проваждатъ планътъ на увѣрждение за съграждане на едно такво здание, безъ да видатъ мѣстото че е благо, водно и пр. нemoга да разбере какъ може да бѣде.

Т. Кесяковъ: Тукъ ни проваждатъ аджуризация и показватъ на плана колко мѣсто ще захване зданието; останало само прѣдириемача да намери фонда, колко ще бѣде 1—2 или повече метра, съ задължение да прѣдстави резултата на Дирекцията. Дирекцията отъ своя страна да забѣлѣжи и ни покаже мнѣнието си. Но тукъ ние какво виждаме? Намираме че щело да се прѣмести мѣстото за болницата и прѣдириемача казвалъ, че ще се похарчатъ повече пари. Е, добре, но и то по прѣдложение, по исканието на прѣдириемача. Горната страна нѣмала доста камане, та се изисквали повече разноси, доле повече пари трѣбало, че имало вода, — ето всичкото. Разумѣва се, прѣдириемачътъ трѣба да има планъ, самъ да си опредѣли, а трѣбва пакъ правителството да направи сметката си, кредитъ вече има отпуснатъ, и тогава да ни прѣдстави нещо положително. А сега само моли. — Тогава да се направи сондация непременно, да се направи и въ цѣлата околностъ на мѣстото, на всѣки два метра, да се опредѣли дълбочината на всѣка страна и да се сравни първия планъ съ послѣдния, да се опредѣли разликата и каква ще бѣде тя. Дирекцията тогава ще направи точна сметка колко за допълнителенъ кредитъ трѣбва. До колко зная Михалось е съгласенъ въ това нѣщо. Това естествено може да позабави работата 10—15 дни, но най послѣ не трѣбва да отпущамъ на кѣораво пари.

Д-ръ Странски: Азъ немога да се съглася с г. Кесикова. Дирекцията като имала да гради здание трѣбала да опредѣли основитѣ и остави на архитекта да направи съ предприемача това и онова, прѣди да прѣдстави работата тукъ. Това обаче не направила Дирекцията, при която има и техническо бюро; то можало е да опредѣли колко метра ще бѣждѣ дълбоки основитѣ, колко широки — трѣбва предварително да се знае каква основа ще има зданието. Първата длѣжностъ на техническото бюро е да испита теренитѣ, тогава да кажѣ: ето тѣй да се съгради. Ако на мѣстата, по-горѣ или по-долѣ сѣ правили прегледѣ, тѣ би намѣрили разлика въ нивъ и узнали би кое е повече съ камененъ теренъ. Тукъ обаче, както виждамъ не станало нищо подобно. Когато се потвърдило първото мѣсто, тогава видели че не е удобно, показали второто мѣсто, но понеже предприемача казалъ че на него щели да отидатъ повече разноска, представитѣ за допълнителенъ кредитъ че тамъ (на второто мѣсто) нѣмало камене, та щели да му отидатъ повече разноска, за това трѣбвало да се прибави! но и то безъ да направатъ най-напрѣдъ оценѣние. И прѣдложението сега отъ Дирекцията не е, види се, добрѣ разгледано. Показва ни теренитѣ, но не казва именно какъвъ е, а пакъ на прѣдположение. Защо доне сега на туй мѣсто не направили прѣдварително прегледъ и оценѣние, ако пропуснали това за първото? Или да прѣдстави тукъ планътъ и ние да ѣ кажемъ за това — това не прави честь на Дирекцията, която има и специалисти и знаятъ редѣтъ въ подобенъ случай. За това трѣба да се проводи планътъ обратно на Дирекцията, да опредѣли каквото слѣдва, да направи оценѣние, тогава да прѣдстави тукъ на разрѣшение нѣщо положително.

Т. Кесиковъ: Колкото за това съгласенъ съмъ съ г-на Странски, защото наистина тукъ не виждамъ никакъвъ комплектъ, сондация, — да се повърне за да стане това. Като не казватъ първо за теренитѣ, че толко е широкъ въ основитѣ, а второ има толко метра дълбочина на една страна, толко метра на друга страна, — това трѣбва да стане сега съ сондация, да направятъ комплектъ за да опредѣлятъ колко кубически метра излизатъ основитѣ повече на новото мѣсто и спорѣдъ него да стане опредѣленѣе за допълнение въ кредита. А като това нѣма да се повърнатъ книгата назадъ за да кажатъ. Жално е че таково техническо бюро имаме, а да не направи всичко каквото трѣбва, а сѣ прѣдстави тукъ нещо на прѣдположение: единъ казва толко трѣбать повече, а другъ толко о.

Прѣдсѣд.: (Чете прѣдставеното деѣ).

Д-ръ Странски: Имали да се поменува, че е станало сондиране? (нѣма). Това е главното.

К. Величковъ: Азъ отъ всички тѣзи рапорти и писма разбирамъ двѣ нѣща: първо, има съмнѣние че въ хигиеническо отношение прѣдполагаемото мѣсто ще бѣде добро за болница; второ, дали въ техническо отношение ще може съ тѣзи пари да се съгради болницата, или не. Понеже въ тия двѣ отношения прѣдъ насъ нѣма обяснения и незнаемъ да ли мѣстото отговаря въ хигиеническо и економическо отношение, то азъ правя слѣдующето предложение, да се каже на Дирекцията: *Постоянный Комитетъ като гледа, че не се знае да ли мѣстото прѣдложено за болница отговаря въ хигиеническо, економическо и техническо отношения, то да се състави комиссия, да разгледва всичкото мѣсто и*

*види дѣ може да се съгради болницата, като опредѣли същата комиссия да ли при тѣзи пари трѣба допълнителенъ кредитъ.* Тогава да се проводи на Постоянний Комитетъ и видимъ ще го приематъ или не.

К. Калчовъ: Азъ мисля, и при такава голѣма сума, прѣдприемачигъ не глѣдатъ толко въ разликата на мѣстото, тѣ само глѣдатъ да експлоатиратъ повече. Не мога да се съглася да караме комиссия да опредѣли мѣстото. Тукъ е работата трѣба ли да размѣнимъ мѣстото за болницата. Та и ако приематъ да се съгради горѣ, можемъ ли отпуста и самия допълнителенъ кредитъ — ето въпросътъ. Може би напредъ направиха грѣшка, че не се преглѣдало мѣстото напредъ, сега обаче, като било по хубаво мѣстото горѣ нека да се съгради тамъ; но ако прѣдприемача не се съгласявалъ на първата цѣна, тогава по хубаво да се каже да извадатъ работата на новъ търгъ. Може да се намѣри прѣдприемачъ да вземе съграждането и за по доле. Много хора, наддавачи, когато става търга, нарочно шаватъ на горѣ на долѣ, дано се повишатъ цѣпигѣ, а послѣ да се въсползуватъ повече. Сега като стапе новъ търгъ, вървамъ ще се намѣратъ хора да приематъ и на по долни цѣни условия. Така щото като върнемъ обратно книгата не трѣба освѣтѣ да се каже: *ако прѣдприемачигъ не се съгласява да построи болницата на друго мѣсто, тогава да се даде на новъ търгъ.* Съ това може би ще накараме и настоящия прѣдприемачъ да се съгласи на съществуващигъ условия.

Т. Кесляковъ: За да се освѣтимъ по добръ ще кажа, че проведенитѣ ни тукъ свѣтлинъ не можемъ да счѣтаме пълни за да се произнесемъ. Азъ мисля да се проводи работата на комиссия и ти да вика въ събота г-на Декюпа и го пита да ли има всички тия смѣтки спорѣдъ новото мѣсто, защото най послѣ може като неѣщи въ технически работи и да не разбираме представеното. Тогава само да прѣспратимъ това надире и кажемъ, че каквото е направило сега, не може да се рѣши нищо. За това, за да не направимъ и ние погрѣшка, да се провадатъ книгата на комиссия, да вика тя г-на Декюпа, да го пита за всичко и тогава можемъ да се произнесемъ окончателно.

К. Калчовъ: Тукъ ни се прѣдставя работата на двѣ страни: техническа и економическа. За първото ще кажа че не е наша работа. Ние знаемъ, че то е пакъ работа на Дирекцията, която има въ расположението си инженери, техници и може да пзвърши всичко. Да влизамъ въ решение за това, значи да приемемъ всички погрѣшки които би произлѣзли. Ние просто трѣба да глѣдаме само економическата страна — то е наша работа. Да не се мѣсимъ никакъ въ техническата. Ако прѣдприемачътъ не скланя на сегашнитѣ условия, защото щела да се гради болницата на друго мѣсто, тогава, както казахъ по прѣди, нека стапе новъ търгъ. Сега да отпустимъ фондъ, да гласуваме планътъ — това не може да бѣде. Може би послѣ Дирекцията да иска друго допълнение, може би после и това мито да се види неудобно.

Величковъ: Азъ напротивъ друго яче глѣдамъ на работата. Една отъ причинитѣ, за които се иска премѣстение на болницата, е че на първото мѣсто имало вода — и чисто хигиеническа причина. Михалосъ нѣма право да протестира че се мѣсти болницата, защото не можемъ да правимъ бодници въ вода. Същата причина може да се каже и хигиеническа. И въ хигиеническо отношение опова

мѣсто не прѣдставлява никакви удобства. И тая е силна причина и за примѣстѣние. Михалосъ и за това не може да обвинява — той най-послѣ неможе освѣнѣ да иска само работа. Така отъ представеното тука сами видимъ, че главнитѣ съображения за мѣстеніе на болницата на лошото мѣсто и това именно дѣто трѣба да помислимъ. Да ли сега на новопостроеното мѣсто е по-добро — това не знаемъ. Г-нъ Кесяковъ каза, че е добро, другъ казва друго. За това трѣба да се повърне планътъ на Дирекцията, за да се прегледа напрѣдъ мѣстото. Тукъ е работата за граденіе болница, областна, прави се за винаги и ако я направимъ, да я направимъ. Трѣба да се състави една комиссія отъ доктори и инженери, която да избере най-сгодното мѣсто. Тогава да видимъ, да ли съ същото количество пари може да се сгради или ще трѣба да се отпусне единъ допълнителенъ кредитъ. Трѣба да се направи сондация, оценение — имамъ архитекторъ, инженери и ще се види каква сума ще трѣба да се отпусне. Комиссията трѣба да намѣри най-сгодно мѣсто въ хигиеническо и економическо отношение. Ако после се види, че може съ същитѣ пари да се построи добре, ако не — ще отпуснемъ допълнителни, като се опредѣли сумата съ оценение. Но сега ние, освѣнѣ че не знаемъ мѣстото добро ли е или не за болница, не ни се прѣдстави нѣщо положително и за сумата. За тѣхъ може да е се едно: да съградятъ болница и ние да видимъ здание, но за насъ не е тѣй. У насъ има нужда отъ една болница, която да служи за дълго врѣме, и ако сега прѣдприемами да я направимъ длъжни сме да я направимъ както трѣба.

Прѣдсѣдателъ: Г-нъ Декюцъ, азъ и Брада ходихме и видехме това мѣсто, даже ударихме колове наоколо. Каза се тогава да се види каквъ суринюсъ ще прѣдстави повето мѣсто за да се прѣдстави на разрѣшение. Ето това мислено съпрѣдставили и некатъ сега. Има сега едно прѣдложение да се проводи на Дирекцията и каже да се опредѣли комиссія, която да направи точно оценение, тогава да проводи за второ разрѣшение. Ако трѣба това да стане, трѣба по скоро да се свърши, защото работата не търпи отлаганіе.

К. Калчевъ: Ние се съгласихме горе-долу, че нѣма никакво опредѣленіе и че трѣба туй да стане прѣди да се произнесе. Сега да ли подлѣжи на разсужденіе, по специфически, въпросътъ, че трѣба да се избере мѣсто? — По то е вече избрано, а само, не е направено оценение колко трѣба положително да се отпусне, както каза г. Кесяковъ, трѣбало да направятъ сондация и оценение, а тѣ, безъ да извършатъ това, некатъ пари. За туй трѣба най-напрѣдъ да направятъ подобно нѣщо, та послѣ да некатъ каквото недостига. Ако натоваримъ дѣлото на една наша комиссія, тогава по-добре ти да отиде сама въ Дирекцията и се споразумѣе за всичко.

Т. Кесяковъ: Азъ пакъ настоявамъ на първото си прѣдложение: да проводимъ работата на комиссія, ти да се споразумѣе съ г-на Декюна и тогава да видимъ. Отъ това щото имамъ предъ себе не може да се види да ли положително нешто се казва или само прѣдполагаемо. При това ще кажа, че за да можемъ въ рѣшеніето на идущето засѣданіе да имаме една свѣтла, ясна идея за това здание, не е лошо, сега като свършимъ засѣданіето, да направимъ една расходка, да отидемъ на мѣстото и видимъ що е и какво е. Тогава ще можемъ да разискваме

нещо ясно. Тръбва да знаемъ какво е мѣстото, — а отиванieto тамъ ще ни бѣде като една расходка.

Д-ръ Странски: Нѣма да говоря по тоя предметъ; ще кажа само за комиссията която се предлага. Азъ не мога да очаквамъ нищо ново и окончателно отъ нея. За такова мѣсто са излѣзвали три комиссии: една комиссия бѣше съставена отъ санитарния съвѣтъ и бѣше опрѣдѣлила едно мѣсто. После се проводи отъ Дирекцията на Вжтрѣшнитѣ Дѣла друга; тя опрѣдѣли друго мѣсто. Въ тяхъ имаше едно разногласие: една не даваше одобрение, че гледала болницата на севѣръ, другата пакъ, че гледала на югъ. За това частний съвѣтъ бѣше рѣшилъ да отиде на мѣстото и го прегледа, въ който имаше и двама делегати отъ санитарний съвѣтъ. Отидоха гледаха мѣстото и намѣриха<sup>а</sup> най после едно и се рѣши окончателно това мѣсто да бѣде. Сетне, какъ е станала работата не зная, изменили и това мѣсто и опрѣдѣлили друго. Но тукъ се забелѣжало, че излиза вода, та не било то за болница, защото неможало да бѣде здраво, та и неможало да съответствува на своето назначение. И сега се рѣшило да се премѣсти другадѣ, но и за него нѣмало преглѣдъ, трѣбало поне това послѣдното да се изучи сериозно и тогава да се рѣши нещо окончателно. Какво ще праватъ тамъ, комиссия ли ще пращатъ — това не е наша работа. Нека назначатъ каквато щатъ комиссия, но само понеже работата е сериозна, трѣба да изучатъ въпросътъ сериозно и да опрѣдѣлятъ мѣсто, дѣто да отговори на цѣльта. Това като казвамъ не трѣба да се разбира, че да може да се избегне отговорността за опова здание що се гради въ неудобно мѣсто, и отговорностъ морална, ако не материална.

Прѣдсѣд.: Въпросътъ е вече исчерпанъ. Прѣдлагамъ на гласуване прѣдложенiето на г-на Кеслякова то е: *да се представи работата на комиссия, която да повика г-на Декюпа и го разпита за всички подробности.* — Контъ са за него да си дигнатъ ржката. (Охвърля се). Прѣдложението на г-на Д-ра Странски обнима почти и ония на г-да К. Величкова и К. Калчова. Прѣдложението се състои въ слѣдующето: *да се посвирнатъ книжката на Дир. на Общинѣ Сгради Земледѣлието и Търговията, която да се распорѣди и изучи въпросътъ окончателно въ хигиеническо, техническо и економическо отношение да се опрѣдѣли окончателно мѣстото и суммата, допълнителна, която би потрѣбала тогава да се прѣдстави на Пост. Комитетъ за разрѣшение.* (Приема се).

Върху съобщението № 972, съ доклада на г-на Дир. на Н. Просвѣщение № . . . , съ съдържанне: да се одобри желанието на Ст. Попновъ, който прѣдприема да състави до плущата зима една театрална трупа, като се потвърдатъ и прѣдставениѣтъ отъ сѣщи условия — говориха.

Д-ръ Странски: Азъ зная, че Областното Събрание отустина единъ кредитъ за такава целъ, но мисля, не е натоваренъ Пост. Комитетъ да се грижи щото тоя кредитъ да постигне своето назначение. Това е прѣдоставено на Дир. на Просвѣщението и той може свободно да употребява кредитътъ въ по-сгодна и по-сполучна целъ. Тукъ ако се прѣдставяше Публично-Админ. Правилникъ по образуване театрална трупа, то е друго нещо, но видимъ, че се представи въпросъ за да се отпусне субсидия на тогава, който прѣдприемалъ да организува една такава

труппа, а това не е наша работа. Ако Дир. на Просвѣщението не се занимаеше съ този въпросъ, тогава разбирамъ, можеше да счете Комитета за свои дължностъ да го подсети въ това, но стъ представеното се заключава, че той се вече заловилъ за тая работа—тогава нема нужда да иска отъ насъ разрешение и удобрение.

К. Калчовъ: Азъ мисля, Н. С. Генералъ Губернаторътъ има право да иска мнението на Пост. Ком. като се има нужда отъ кредитъ, но такъвъ кредитъ вече има въ расположението на Директора и той просто можеше да го употреби. Обаче сега като се иска мнѣнието и на Пост. Комитетъ, то този послѣдний може да му каже мнението си. Само може да се направи бѣлѣжка, че, както каза г. Д-ръ Страуски, Дир. напълно е компетентенъ да се распореджа по тая целъ и немаше нужда да иска удобрение отъ Пост. Комитетъ, толко повече, че той, Дир., се заловилъ съ дѣлото и одобрилъ прѣдставенитѣ условия на прѣдприемача. Значи, че на П. К. не остава освѣнъ да каже, че назначената сума за тая цѣль е въ расположението на Директора и може да направи каквото намери за добре.

Т. Кесиковъ: Въпросъ е до кога ще се плаща на трупата отъ правителството — да ли има за това нещо въ условията? (Единъ гласъ: до дѣто почене да прѣдставлява). Тогава условията сж сгодни, само помощта, която ще му се даде отъ 30 л., да не а злоупотреби.

К. Величковъ: Въ насъ съставянieto на театрална труппа е нѣщо много трудно, особено, че сжществуватъ както знаемъ прѣдразсѣдки къмъ актерството. Още повече е трудно такъво прѣдприятие, като до сега не сме имали театри; мъчно е сега изново да се прѣдприема — това е единъ целъ подвигъ. За това правителството трѣба съ готовностъ да се възползува отъ случая, който му се представя. Основана веднажъ една такава труппа, постъпенно ще се развива по добре и по добре и вътре въ двѣ години ще се усвършенствува и ще бѣде въ честъ на областта ни. Този човѣкъ, който прѣдприема това, притежава потребнитѣ качества. Ходилъ е по Европа, знае два и повече европейски язици и сега той съ любовъ като се занеме съ дѣлото — и то е достаточна гаранция, ще може да успѣе. Той има силна воля къмъ това, желае да направи нещо добро, а и условията които прѣдставя сега, спорѣдъ мене, сгодни. Всичко всичко да отидатъ 300 лири, оставатъ още 400 л., които можатъ да се употребатъ за дрехи и други обща възнаграждения. Условията съ една рѣчь много сгодни и съ по сгодни отъ тия, неможе да се състави такава труппа треба прочее Пост. Комитетъ да одобри.

Колкото за мисълта да се посмърри Дир. на Просвѣщението, че за работа, която изключително отъ него зависи, иска удобрение отъ П. Комитетъ, азъ мисля, нѣма си мѣстото. Той види се, както каза г-нъ Калчевъ, е счелъ за нужно да поиска мнѣнието на П. Комитетъ. И азъ мисля, че не е трѣбало да направи такава прѣдставление на П. Комитетъ, но, знаемъ, че у насъ сжествува тоя лошъ обичай да се пита за всичко Главний Управителъ, а той Пост. Комитетъ, види се за да се не срещне некое недоразумение. Спорѣдъ мене въ тоя случай да се каже, че Пост. Комитетъ одобрява условията прѣдставени за съставяние на театрална труппа и въобще че на г-на Дир. прѣдстои да се погрижи за изпълнението на това прѣдприятие.

Т. Кесиковъ: Некой страни да бѣха се поканили да съставатъ такава труппа, защото у нашитѣ българи нема онзи ветръ.

Д-ръ Странски: Азъ когато говорихъ не казахъ,, че трѣба да се направи смѣрвание на г. Дир. на Просвѣщеніето, напротивъ казахъ, че може самъ да рѣши това, защото не е наша работа. Областното Събрание не е натоварило П. Комитетъ да распорежда съ кредита за тая цель, а е натоварило него. Сега, както кава г. Калчовъ, че Генералъ Губернаторътъ само пита за тоя въпросъ, разумѣвамъ, но не е пакъ такавъ въпросъ, който трѣба да се разрѣши отъ Пост. Комитетъ. Обаче, като е проведена работата до тукъ, приемамъ прѣдложението на г-да Калчова и Велячкова, само съ това изменение, да не се каже, че Пост. Комитетъ одобрява това. Не е длъжностъ на Пост. Комитетъ това, то е прѣдоставено на Директора. Пост. Комитетъ може да каже *Пост. Комитетъ се удовлетвува дѣто г. Дир. на Просвѣщеніето се занелъ съ въпроса за съставляние театрална трупа. Като взема дознание отъ прѣдставенитѣ условия за това, П. Комитетъ желае пълна сполука.*

Прѣдсѣд.: Това прѣдложение е почти сѣщото на г-на Велячкова, турамъ на гласуване, които са за него да си вдигнатъ ржката. (Приема се).

Върху съобщението № 973, съ доклада отъ Дир. Финанситѣ подъ № . . . относително някои допълнения въ публично-админ. правилникъ за тютюнитѣ говори.

Д-ръ Странски: Спорѣдъ мотивитѣ отъ прочетенитѣ по това кивжа, виждамъ, че много неща има, относящи се до въпроса който е висящъ въ финансовата коммиссия. За това прѣдлагамъ и тая работа да се проводи на обсъждане на сѣщата коммиссия. (Приема се).

Върху съобщението № 977, съ съдържаніе: Бургаский Главенъ Сѣвѣтъ нека да стане пово прѣизбирание на окръжната кадастрална коммиссия и да се прѣдвиди единъ особенъ кредитъ за удовлетворение прѣтоваренитѣ миналата година съ кадастралния данѣкъ — говориха.

К. Калчовъ: Азъ прѣдлагамъ да остане тоя въпросъ само за свѣдѣние, нема що да се рѣшава по него, понеже то е вече нещо рѣшено отъ П. Комитетъ.

Д-ръ Странски: Да се види каква дата носи рѣшението на Бургаския Главенъ Сѣвѣтъ: да ли е прѣди рѣшението на Пост. Комитетъ, или подиръ?

Прѣдсѣд.: Отъ 5 Априлия е писано писмото Дир. на Финанситѣ до г. Главний Управителъ, друго писмо до г-на Главния Секретаръ носи дата 30 Марта. А засѣданіето на Бургаския Главенъ Сѣвѣтъ е станало на 8 Марта.

Т. Кесяковъ Спорѣдъ мене да остане безъ послѣдствие. Има вече Публично Административенъ Правилникъ отъ Пост. Комитетъ за това, данѣктъ расхвърленъ окончателно и правителството или Пост. Комитетъ не може на основание рѣшението на Бургаския Главенъ Сѣвѣтъ да се повръща отъ рѣшението си.

Д-ръ Странски: вѣцъ отъ това ще говоримъ тука има другъ въпросъ, съ който се занимавалъ Бургаския Главенъ Сѣвѣтъ. То е въпросътъ за произбирание Кадастралната Окр. Коммиссия. Неце съмнѣние, че първитѣ коммисии не отговорятъ на своето назначение. Спорѣдъ мене не е злѣ ако се пристѣпни къмъ новъ изборъ. Какъвъ трѣбва да бжде съставътъ на една такава коммиссия вече е опрѣдѣлено отъ Публично Административний Правилникъ и да стане новъ изборъ не е противно на тоя правилникъ, — по само ако има пужда. Трѣбва да се отговори на това писмо въ смислъ, че Постоянный Комитетъ се вече произ-

несе по разметание на кадастралния данък, на основание на даннитъ който е могълъ да събере и на основание рѣшението на Областното събрание, има за това вече Публично-Административенъ Правилникъ. Колкото за желанието за преизбиране на кадастралната комиссия, също и по този въпросъ има вече Админ. Правилникъ и Пост. Комитетъ не намира туй желание противорѣчащо на правилника.

Т. Кесяковъ: Азъ мисля не трѣбва да се казва, че трѣбва да изберамъ нова комиссия. Помня, още когато се нареджаше правилника, каза се, че не трѣбва да се спомбнува вѣхтитъ ли комисии да останатъ, или нови да се преизбиратъ. Прие се да остане тѣй, а правителството ако ще да държи вѣхтитъ, ако ще пакъ нѣка се распорѣди за избирание на нови, ако пакъ ще трѣбва да се отговори на писмото, тогава да се каже, че Постоянний Комитетъ е рѣшилъ тоя въпросъ, не може да се задава съ това искание.

К. Калчовъ: Съ този въпросъ се вече занимавахме и говорихме да се каже, че остава на волята на правителството. Истина, разумѣвамъ, че трѣбва да да се свикатъ комиссиитъ и може за нѣкои отъ тѣхъ да се иска намѣнение, което допуща и законътъ, но общинитъ могатъ да заявятъ за това когато искатъ на правителството. А правителството може да ги удовлетвори, понеже инакъ не можемъ да свързвами рѣшитѣ на общинитъ. Туй нѣщо ето завчера се рѣши и е най рационалното. Тукъ както иска Бургаския Глав. Съвѣтъ трѣбва да се свика комиссията и се измѣнятъ нѣкои членове. . . . (единъ гласъ: нова комиссия да изберамъ). Тогава се едно: законътъ казва пакъ населението да си избира.

Д-ръ Странски: Писмото на г-нъ Директора на Финансиитъ е отъ 5 Априлия — значи подиръ издаването на правилника. Спорѣдъ правилника избрани комиссии вече съществуватъ. Тамъ са казва, че не може да се избира кадастрална комиссия и не може да се назначаватъ окон. комиссии така както иска този съвѣтъ. Това знаа и помня че още въ събранието когато викахме същия Дир. на Финансиитъ, казахми му, че когато стане нужда може всички комиссии да се преизбератъ. Но сега за сега да не се намѣрва такава нужда въ нѣкой департаментъ — тогава остава бившата комиссия. Ако стане тая нужда и въ тоя същи департаментъ, правителството може да се распорѣди. За това сега нашата длъжностъ е да кажемъ само, че ако правителството счита за нужно и полѣзно избиранието на нови комиссии на основание на правилника, Постоянний Комитетъ нѣма нищо противъ това.

Д. Стамбуловъ: азъ мисля, освѣнъ онова що каза г. Д-ръ Странски, има и друго нѣщо. Когато гисувахме правилника имаше една фраза: „старий съставъ на комиссиитъ“ Постоянний Комитетъ заличи тая фраза по съображение че искаше да прѣдостави правителството право да свиква комиссиитъ, та спорѣдъ нуждата нови ли ще избира, или вѣхтитъ ще остави, каквото знае да прави. Пост. Комитетъ щомъ направи това, сега не трѣбва да се меси на привителството, а, спорѣдъ думитъ на г. Д-ръ Странски, да му прѣдоставимъ това на волята. Ако се иска, ако се окаже нуждата въ единъ департаментъ за преизбиране на кадастралната комиссия, тогава правителството може свободно да упражни правото си. По същия начинъ такова прѣзбиране може да стане и въ Бургазъ. Това прѣдложение или въпросъ е на г. Д-ръ Странски и азъ го подкрѣпямъ.

К. Калчевъ: Като кажемъ че Постоянний Комитетъ заличи снazi фраза за свикване на преизбиране, то бѣ че остава да заяви населението, по причина, че искаме да приложимъ законътъ както е. Приемамъ да се предостави на общинитѣ да си избиратъ нови, или вехтитѣ ще оставатъ,—ние не можемъ измѣни законътъ, който самъ предоставя това право на населението. Ако искаме за изяснение да докажемъ че именно за това оная фраза е заличена, защото трѣбване да се прѣдостави на Стар. Съвѣти да избиратъ сами нови комиссии, като зяватъ на властѣта.

Д-ръ Странски: Това което каза г. Калчовъ е сжшето моето прѣдложение; само, че г. Калчевъ заобикали малко да не кажа променява. Ако не мисли Директорътъ тѣй пѣмаше да стане въпросъ. Но сега когато му отговоримъ на това нитѣние да му кажемъ, че *Постоянний Комитетъ заличи въ разгльжданието на правилника една дума, само и само съ това да прѣдостави на правителството свобода, че дѣто чо изисква нуждата и ползата може да распорѣди преизбиране на кадастрални комиссии*

К. Калчовъ: А не на общинскитѣ власти?

Д-ръ Странски: Безъ да се покѣтнатъ общинскитѣ власти не може да стане изборъ.—

(Приема се прѣдложението на г. Д-ръ Странски)

Върху прошениято № 242 на Костадина Христовъ, отъ с. Мжрзънъ (Пловдивска околия) съ съдържание: понеже сипѣтъ на просителя солдатинъ Никола Костадиновъ изгорѣлъ въ пожара на Щаба (25 Дек. 1880 г.) а и той самъ просителътъ, охромелъ, моли да му се опрѣдѣли една пенсия, кактон да се освободи отъ данѣка.—

Говори:

Д-ръ Странски: Азъ не зная до колко просителътъ има право на пенсия или и да ли можемъ да му отнуетнемъ такава. Закона за пенсиятъ не е утвърденъ, та не зная да ли можемъ, и на такива хара, да даваме пенсия. Колкото за да се освободи отъ данѣка имамъ законъ и той изрично казва кои се освобожаватъ отъ него. Какъвъ му е най послѣ данѣка: да ли е кадастраленъ? ако е за имотъ, то не може да му се опрости, ако пъкъ има другъ данѣкъ, тогава може, но чрѣзъ Публично-Административний Правилникъ. За исканието му на пенсия да се проводи Директору на Милицията за да каже своето мнѣние. Ако о на мнѣние да се отстжили една пенсия на тоя просителъ, тогава да прѣдстави Публично-Административенъ Правилникъ.

(Приема се това прѣдложение на г. Д-ръ Странски.)

Слѣдъ това Прѣдсѣдателътъ обяви засѣданието закрито часътъ въ 3<sup>3</sup>/<sub>4</sub>.

Прѣдсѣдателъ: Д-ръ Янкуловъ

Подпрѣдсѣдателъ: Д. Юруковъ

Секретаръ: Д. Стабуловъ.

Стенографъ: Ив.А. Шандаровъ.